

Zápis ze setkání „Brexit a čeští občané v UK“ na Velvyslanectví ČR v Londýně

Dne 20. 9. 2018 Velvyslanectví ČR v Londýně uspořádalo pro české občany žijící v UK informativní setkání o jejich budoucím pobreitovém postavení v UK. Setkání se účastnili zástupci britské státní správy a právní společnosti Seraphus Solicitors, která spolupracuje s londýnským zastoupením Evropské komise. Níže je k dispozici výpis nejpodstatnějších informací. Upozorňujeme, že vyjednávání o podmínkách brexitu mezi UK a EU stále probíhají a navrhovaná opatření nebyla prozatím finalizována.

Velvyslanec Libor Sečka na úvod uvedl, že se jedná o první z podobných setkání organizovaných ambasádou, a následně předal prostor jednotlivým řečníkům a jejich prezentacím.

1) Alice Navrátilová, vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví ČR v Londýně

- Konzulární oddělení se zabývá primárně agendami, které vedou k získání či obnovení platnosti cestovních pasů.
- V návaznosti na reakce po referendu byla zřízena služba předběžné kontroly žádostí o české občanství, jež podávají potomci českých občanů, kteří do UK emigrovali v různých vlnách.
- V blízké době bude zřízena speciální emailová schránka pro dotazy ohledně brexitu.
- Velvyslanectví vydalo informační leták a bude připravovat další podle vývoje situace a dostupných informací. Informační leták je dostupný na webových stránkách Velvyslanectví.

2) Catriona Boyd, Ministerstvo pro vystoupení UK z EU (oddělení pro práva občanů a imigraci)

- Do návrhu dohody o vystoupení byla zapracována práva občanů EU v UK a občanů UK v EU.
- Práva občanů EU by měla být srovnatelná s právy občanů UK v oblastech zdravotní péče, vzdělání, sociální podpory a penzí.
- Dosažené profesní kvalifikace budou uznávány jako doposud v případě, že budou získány do konce implementačního období (tj. do 31. 12. 2020).
- Dohoda bude implementována do britského práva, takže se občané EU budou moci dovolávat svých práv před britskými soudy.
- V případě, že nedojde k dohodě s EU, britská vláda pracuje na záložním řešení pro občany EU v UK.

3) Stephen Seymour, ředitel Úřadu komisaře pro imigrační služby (OISC)

- Poskytování imigračního poradenství je v UK zakázané, pokud subjekt není registrován u příslušné organizace (OISC, Law Society, Bar Standards Board), která nad ním vykonává dohled.

- OISC vykonává dohled nad soukromými subjekty, kteří nejsou právníci.
- Podvodného poradce poznáte podle několika běžných znaků: přijímá platby pouze v hotovosti a nevydává potvrzení o platbě či o zastupování a setkává se pouze na veřejných místech, jako jsou například kavárny.

4) Christopher Benn, právník ze společnosti Seraphus Solicitors

- V případě, že nakonec nebude uzavřena dohoda o vystoupení UK z EU, britská vláda není nijak vázána povinností implementovat jakoukoliv část již dojednaného textu dohody, a to včetně práv občanů EU v UK.
- Registrace v Settlement Scheme bude povinná pro všechny občany EU, kteří nejsou zároveň britskými občany.
- Registrace v Settlement Scheme bude povinná pro všechny rodinné příslušníky občanů EU, kteří nejsou zároveň britskými občany.
- Občané EU nebo jejich rodinní příslušníci, kteří mají i britské občanství, se registrovat nebudou moci, protože pro ně není systém určen.
- V případě dokázaného pobytu 5 let a delšího bude udělen Settled status a v případě pobytu kratšího než 5 let bude udělen Pre-settled status.
- Žádost se bude podávat online a musí být podána nejpozději do 30. 6. 2021.
- Poplatek za žádost bude 65 liber; pro osoby mladší 16 let 32.50 liber.
- Držitelé Pre-settled status (v případě žádosti o Settled status), Permanent residence karet a Indefinite leave to remain povolení budou od poplatku osvobozeni.
- Platné doklady se buď do žádosti naskenují, nebo se nahrají data pomocí aplikace pro telefony s operačním systémem Android; pokud to nebude možné, doklad může být zaslán Ministerstvu vnitra (Home Office).
- Údaje o pobytu by měly být zjistitelné z dat Her Majesty's Revenue and Customs (HMRC) na základě poskytnutého National Insurance Numer, v případě, že nebudou k dispozici, mělo by být snadné nahradit je jinými doklady.
- Žadatel musí učinit prohlášení o své trestné činnosti/bezúhonnosti a musí poskytnout informace o všech svých odsouzeních nejen ve Spojeném království, ale i v jakémkoliv jiném státě.
- Občanům EU nebude vydáván fyzický doklad; povolení bude dostupné jen digitálně. Rodinným příslušníkům občanů EU bude stále vydávána biometrická karta pobytového povolení.
- V případě zamítnuté žádosti bude možné odvolat se k imigračnímu tribunálu.

Po skončení prezentací měli účastníci možnost řečníkům položit konkrétní dotazy, jež společně s odpověďmi můžete nalézt zde:

Q1 – Jaký je rozdíl mezi Permanent residence, Settled status a britským občanstvím?

- Catriona Boyd: rozdíl mezi Permanent residence a Settled status spočívá v době jejich platnosti, pokud držitel opustí UK – Permanent residence v takovém případě platí 2 roky od opuštění UK a Settled status 5 let. Oba tyto pobytové tituly jsou pro nebritské občany. Občanství není pobytový titul, ale status, který např. umožňuje i účastnit se všech voleb v UK nebo zaručuje přístup k britským konzulárním službám mimo UK.
- Christopher Benn: rozdíl mezi Permanent residence a Settled status bude dále spočívát v tom, že v případě Settlement Scheme bude muset žadatel vždy 12 měsíců počkat před podáním žádosti o britské občanství bez ohledu na to, jak je v UK dlouho.

Q2 – Jaký bude status rodinných příslušníků občanů EU po brexitu?

- Christopher Benn: postavení rodinných příslušníků občanů EU bylo přeneseno do nového systému a rodinní příslušníci budou muset též žádat o nové pobytové tituly v rámci Settlement Scheme.

Q3 – Jsou vyčleněny finanční prostředky pro krajanské organizace, aby mohly českým občanům pomáhat s vyřizováním žádostí a popřípadě jim žádosti financovat?

- Alice Navrátilová: velvyslanectví ani Ministerstvo zahraničních věcí ČR nemá žádné finanční prostředky, které by mohlo k tomuto účelu poskytnout.
- Catriona Boyd: toto spadá do kompetence do Ministerstva vnitra UK (Home Office); o tom, že by ale existovaly prostředky pro tento účel, jsme nebyli informováni.

Q4 – Jaká je možnost, že by české velvyslanectví pořádalo výjezdní dny za občany na sever Anglie, jak to například činí slovenské velvyslanectví?

- Alice Navrátilová: bohužel to není možné, protože česká legislativa podávání žádostí mimo úřad jako takový nepovoluje.
- Jan Brunner, zástupce velvyslance: je plánováno otevření generálního konzulátu v Manchesteru začátkem příštího roku, což by mělo Čechům žijícím v severní části Anglie usnadnit přístup ke konzulárním službám.

Q5 – Je možnost, aby si krajanský spolek účtoval poplatky za asistenci při registraci občanů, aniž by byl regulován Úřadem komisaře pro imigrační služby?

- Stephen Seymour: mělo by to být možné, ale organizace si musí dát pozor, aby její služby nespádaly do skupiny poradenství, které je regulováno. Registrace u OISC má své výhody, jako je přístup ke školením ohledně imigrační problematiky, přičemž organizace, které poskytují své poradenství zdarma, neplatí OISC členské poplatky na rozdíl od organizací, které své služby zpoplatňují.

Dne 26. 9. 2018

Konzulární oddělení Velvyslanectví ČR v Londýně